

Gemeenteraad

Portefeuillehouder: Petra Bais

Van team: Team Openbare Ruimte

Adviseur: Marieke Holthuijsen

E-mail: m.holthuijsen@denhelder.nl

Classificatie: **Openbaar**

Kenmerk: **2023-009212**

Begrotingswijziging: **Nee**

Onderwerp: Voorstel tot het vaststellen van de Beheerverordening 2023 Algemene begraafplaats en wijzigen Verordening lijkbezorgingsrechten

Publiekssamenvatting:

De gemeenteraad wordt voorgesteld de verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats vast te stellen en de Verordening lijkbezorgingsrechten te wijzigen. Dit voorstel moet het mogelijk maken om sterrenkindjes te begraven op de algemene begraafplaats. De plek wordt ingericht met een herdenkingsmonument en een bank. Ook wordt voorgesteld om regels vast te leggen voor de gedenkboom op de begraafplaats en om in de Verordening op de lijkbezorgingsrechten een vrijstelling op te nemen voor de kosten van verlenging van de grafrechten van de eerste generatie Marine-Molukkers.

Geadviseerd besluit

1. de Verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats van de gemeente Den Helder 2023, zoals opgenomen in bijlage 1, vast te stellen;
2. de Verordening lijkbezorgingsrechten Den Helder 2023 te wijzigen overeenkomstig bijlage 2.

Raadsvoorstel:

Aanleiding en context

Aanleiding voor dit voorstel is een drietal onderwerpen die alle betrekking hebben op de Algemene begraafplaats. Het eerste betreft het begraven van sterrenkindjes. Het gebruik van de gedenkboom en de grafrechten met betrekking tot de graven van de eerste generatie Marine-Molukkers.

Doelen en resultaten

Sterrenkindjes

Het realiseren van de randvoorwaarden voor het voldoen aan de behoefte om sterrenkindjes een rustplaats te bieden en te voorzien in een locatie om deze kindjes blijvend te kunnen herdenken.

Gedenkboom

Regels vastleggen omtrent het gebruik van de gedenkboom

Graven eerste generatie Marine-Molukkers

Uitvoering geven aan de deel van de motie van de raad in relatie tot de Marine-Molukkers. Met dit voorstel wordt het deel met betrekking tot de grafrechten gerealiseerd.

Kaders en omstandigheden

Sterrenkindjes

- De plek voor sterrenkindjes wordt ingericht op de bestaande Algemene begraafplaats.
- Er wordt een uitgiftetermijn van 10 jaar gehanteerd. Na 10 jaar kan de plek opnieuw gebruikt worden voor een ander sterrenkindje. Het eerste graf wordt niet geruimd.
- Er is na 10 jaar geen mogelijkheid tot verlenging. Bij andere wensen is er een mogelijkheid tot begraven op het kinderhofje.
- De grafvelden voor sterrenkindjes zijn alleen bedoeld voor begraven.
- Er mogen geen monumenten, grafstenen of andere zaken geplaatst worden.
- Voor het ge-(her-)denken van sterrenkindjes kan gebruik gemaakt worden van het gedenkmonument.
- Het gedenkmonument bij de sterrenkindjes is voor alle sterrenkindjes (ook voor die kinderen die er niet begraven zijn en wellicht al in een ver verleden dood ter wereld zijn gekomen), maar uitsluitend voor sterrenkindjes. Voor andere kinderen (of ouderen) moet het mogelijk zijn om te gedenken, maar dan op een andere locatie en aan een ander gedenkmonument.
- Termijn van een gedenkplaatje voor sterrenkindjes is 15 jaar. Verlenging is mogelijk
 - Begraafmiddelen moeten natuurlijk vergaانبare middelen zijn. Bijvoorbeeld mandjes of kistjes waarvan na 10 jaar niets meer terug te vinden is.

Gedenkboom

- Centraal in de urnentuin bevindt zich de gedenkboom van cortenstaal.
- Hieraan kunnen gedenkplaatjes bevestigd worden ter nagedachtenis aan overleden personen. Er is ruimte voor 450 gedenkplaatjes.
 - Termijn van een gedenkplaatje is 15 jaar. Verlenging is mogelijk.

Graven Molukse marinemannen

Het gaat om in totaal 13 bestaande graven op de Algemene Begraafplaats Den Helder. Voorgesteld wordt om een vrijstelling te verlenen voor de verlengingsrechten. Alle andere kosten, bijvoorbeeld voor:

- het bijplaatsen of lichten van een stoffelijk overschot;
 - het vergunnen en plaatsen van een gedenkteken/naamsteen;
 - het overschrijven van het uitsluitend recht op een graf;
 - onderhoud van het graf en gedenkteken/naamsteen;
- blijven voor rekening van de nabestaanden.

De vrijstelling kan met terugwerkende kracht per 1 januari 2023 ingaan. Reeds verrichte betalingen voor verlengingsrechten, voor zover zij betrekking hebben op de periode na 1 januari 2023, zullen dan teruggestort worden. Dus wie bijvoorbeeld heeft betaald voor een 10-jarige verlenging die geldt van 1 juli 2019 tot 1 juli 2029, krijgt wat hij heeft betaald voor de periode 1 januari 2023-1 juli 2029 naar rato terug. Hetgeen betaald is voor de periode 1 juli 2019-1 januari 2023 krijgt men niet terug. Voorgesteld wordt om de vrijstelling te laten gelden tot 2050, met een (automatische) verlengingsmogelijkheid. Om

een en ander te realiseren, dient de Verordening lijkbezorgingsrechten Den Helder aangepast te worden. In artikel 4 van deze verordening worden al twee soorten vrijstellingen benoemd, hier kan een derde aan toegevoegd worden. Voor de inwerkingtreding van deze vrijstelling met terugwerkende kracht dient artikel 11 van de verordening te worden aangepast. Voor de inhoudelijke details wordt verwezen naar bijlage 2.

Argumenten en alternatieven

Sterrenkindjes

Er bestaat een behoefte voor het begraven van sterrenkindjes. Dit zijn kindjes die dood ter wereld zijn gekomen na een zwangerschap van minder dan 24 weken, of kinderen die na een zwangerschap van minder dan 24 weken levend ter wereld zijn gekomen, maar minder dan 24 uur hebben geleefd. Om sterrenkindjes een plek te geven wordt op de Algemene begraafplaats een speciale plek ingericht. Deze plek staat los van de kinderbegraafplaats, het kindershofje, en is alleen bedoeld voor sterrenkindjes. Op deze plaats wordt een herdenkingsmonument geplaatst, waar alle sterrenkindjes herdacht kunnen worden, ook al worden deze niet hier begraven. Ook zal er op deze plek een bank geplaatst worden.

De regels rond het begraven van sterrenkindjes en het herdenkingsmonument dienen vastgelegd te worden in de beheerverordening voor de begraafplaats. Vanwege het grote aantal wijzigingen wordt voorgesteld een compleet nieuwe verordening vast te stellen. De kosten voor het begraven en voor een gedenkplaatje moeten opgenomen worden in de Verordening lijkbezorgingsrechten Den Helder 2023.

Gedenkboom

In 2021 is op de begraafplaats een speciale gedenkboom van cortenstaal geplaatst. Nabestaanden kunnen gedenkblaadjes aan de boom laten bevestigen door de gemeente. Op zo'n gedenkplaatje staat de naam van de overledene met de geboorte- en sterfdatum. De regels met betrekking tot de gedenkboom en de kosten van het gedenkplaatje dienen vastgelegd te worden in de nieuwe beheersverordening voor de begraafplaats resp. de Verordening lijkbezorgingsrechten Den Helder 2023.

Graven eerste generatie Marine-Molukkers

De gemeenteraad heeft op 19 december 2022 een motie aangenomen waarin het college onder andere wordt verzocht om de graven van de eerste generatie Molukse marinemannen in Den Helder een bijzondere status te verlenen, waarbij de grafrechten van de Molukse marinemannen worden overgenomen. Hiervoor is een wijziging van de Verordening lijkbezorgingsrechten Den Helder 2023 nodig. Als gevolg van de fysieke wijzigingen op de Algemene begraafplaats, moeten ook diverse verordeningen worden aangepast.

Bestuurlijke vernieuwing

Sterrenkindjes

Verzoek tot ontwikkeling van deze plek is vanuit de gemeenteraad ontstaan.

Gedenkboom

Bestuurlijke vernieuwing is met betrekking tot dit onderdeel niet van toepassing. Het betreft hier een bestaande situatie.

Graven eerste generatie Marine-Molukkers.

Het college was reeds in contact met de Molukse gemeenschap, deze contacten versoepelen het proces van de uitvoering van de motie.

De voorgestelde besluiten komen op grond van de Referendumverordening gemeente Den Helder 2012 artikel 2 onder k. 'verordeningen' niet in aanmerking voor het houden van een referendum.

Duurzaamheid

Sterrenkindjes

Bij het begraven van sterrenkindjes wordt alleen gebruik gemaakt van materiaal dat in de bodem vergaat. Bijvoorbeeld mandjes of kistjes waarvan na 10 jaar niets meer van terug te vinden is. Verder worden er geen herdenkingsobjecten geplaatst.

Gedenkboom

Duurzaamheid is op dit onderdeel niet van toepassing. Het betreft hier een bestaande situatie.

Graven Eerste generatie Marine-Molukkers
Duurzaamheid is op dit voorstel niet van toepassing.

Financiële consequenties

Sterrenkindjes

Kosten voor de gemeente worden uit bestaande onderhoudsbudgetten betaald.

Kosten voor aanvragers sterrenkindjes plek zijn € 212,17

De kosten worden per 2024 geïndexeerd. Het nieuwe bedrag is dan: € 222,50

Gedenkboom

In het geval van de gedenkboom zijn geen financiële consequenties gerelateerd aan dit voorstel omdat het hier een bestaande situatie betreft.

Kosten voor een gedenkplaatje zijn € 25,-

De kosten worden per 2024 geïndexeerd. Het nieuwe bedrag is dan: € 26,15

Graven eerste generatie Marine-Molukkers

Directe kosten als gevolg van restituties van betalingen is € 5000,-. Voor inkomstenderving tot 2050 (wegvallen opbrengsten vanwege vervallen verlengingskosten ervan uitgaande dat al die graven dan ook door de rechthebbenden weer verlengd zouden worden) kan uitgegaan worden van gemiddeld € 4500,- per graf. Het wegvallen van deze opbrengsten wordt opgevangen binnen bestaande budgetten en heeft geen effect op de begroting.

Uitvoering en planning

Sterrenkindjes

Na besluitvorming is begraven van de sterrenkindjes mogelijk.

Gedenkboom

Na besluitvorming is de huidige situatie formeel bekrachtigd.

Graven eerste generatie Marine-Molukkers

Tot in ieder geval 2050 worden geen verlengingsrechten geheven. Reeds verrichte betalingen voor verlengingsrechten, voor zover zij betrekking hebben op de periode na 1 januari 2023, zullen teruggestort worden. In overleg met de Molukse gemeenschap worden de betrokkenen geïnformeerd.

Communicatie

Sterrenkindjes

De communicatiestrategie zal in de brede zin gereed moet zijn op het moment dat bekend wordt dat op de Algemene begraafplaats ruimte wordt geboden voor sterrenkindjes. Er wordt een flyer ontwikkeld, die beschikbaar komt in het ziekenhuis, bij uitvaartondernemingen, bij verloskundige praktijken en bij huisartsen. Daarnaast wordt deze informatie digitaal beschikbaar gesteld via de website van de gemeente. Na besluitvorming zal er een persbericht worden gestuurd.

Gedenkboom

Communicatie is hier niet van toepassing, het betreft hier een bestaande situatie.

Graven eerste generatie Marine-Molukkers

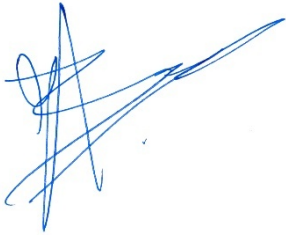
De betrokkenen en de Molukse gemeenschap worden individueel geïnformeerd. De gemeenteraad, de inwoners van Den Helder en daarmee ook de Molukse gemeenschap worden over het geheel, ontheffing grafrechten, oprichting monument et cetera, separaat geïnformeerd.

Den Helder, 18 juli 2023

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
J.A. (Jan) de Boer MSc.

secretaris
M.J. (Marc) Pothast

Raadsvergadering d.d.	9 oktober 2023
Besluit nummer	2023-009212
Onderwerp	Voorstel tot het vaststellen van de Beheerverordening 2023 Algemene begraafplaats en wijzigen Verordening lijkbezorgingsrechten

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders van Den Helder van 18 juli 2023,

besluit:

1. de Verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats van de gemeente Den Helder 2023, zoals opgenomen in bijlage 1, vast te stellen;
2. de Verordening lijkbezorgingsrechten Den Helder 2023 te wijzigen overeenkomstig bijlage 2.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 9 oktober 2023